

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

broj 28, prosinac 2020.

**MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja
sustava unutarnjih kontrola

Katančićeva 5
10000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903

e-mail: shj@mfin.hr

web: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/107>

Autori:

Davor Kozina
Nikolina Bibić
Andreja Marović
Mladenka Planinić

Iva Dragičević
Silvana Šalov
Ljerka Crnković
Jadranka Miri – Pasanec
Jasna Turković
Tomislav Mičetić
Ivana Očić

Korektor i grafičko oblikovanje:

Andreja Marović

Poštovani čitatelji,

Premalo je reći da je 2020. godina bila turbulentna. Ni kraj godine, nažalost, nismo dočekali spokojni. Uz strože epidemiološke mjere radi velikog broja zaraženih i preminulih kao posljedica zaraze korona virusom, zadesio nas je i razoran potres u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Teško je bilo sabrati misli i nastaviti sa radom, briga za sebe i svoje bližnje obuzela je svaki dio našeg bića.

Ipak, kada rezimiramo proteklu godinu, uza sve pristigle nedraće, ostvarili smo planirane zadatke, i na tome i Vama veliko hvala.

U nadi da će nam 2021. godina biti puno mirnija, donosimo Vam pregled ostvarenih aktivnosti u drugoj polovici 2020. putem našeg redovnog Biltena. Donosimo novosti iz regulatornog okvira, podatke o suradnji na državnoj i lokalnoj razini, međunarodnoj suradnji te ostalim aktivnostima iz naše nadležnosti koje su realizirane u drugoj polovici 2020. Također, najavljujemo i aktivnosti koje će Središnja harmonizacijska jedinica provoditi u Novoj 2021. godini.

Zahvaljujemo kolegama koji su se angažirali oko pripreme tekstova za Bilten te Vas i dalje pozivamo da svojim stručnim prilozima i zanimljivostima iz prakse sadržajno obogatite naša sljedeća izdanja.

I za kraj, mir i dobro svima u 2021. godini!

NAČELNIK SEKTORA

mr.sc. Niko Raič

SADRŽAJ

1.	AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2020.	5
1.1.	Regulativa (propisi, upute, smjernice, odluke)	5
1.2.	Aktualnosti	9
1.3.	Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola	20
1.4.	Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru	20
1.5.	Unutarnja revizija u sustavu EU fondova	22
1.6.	Međunarodna suradnja i aktivnosti	22
1.7.	Konferencije, seminari, sastanci	22
2.	JESTE LI ZNALI?	24
3.	NAJAVA LJUJEMO	29
4.	ZAVRŠNE NAPOMENE	30

1. AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2020.

1.1. Regulativa (propisi, upute, smjernice, odluke)

1.1.1. Novi Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Temeljem članka 27. stavka 1. i članka 45. stavka 1. točke d) Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 78/15 i 102/19), Središnja harmonizacijska jedinica pripremila je novi Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (dalje u tekstu: Pravilnik).

Pravilnik je objavljen u Narodnim novinama broj 138/20 te je stupio na snagu 18. prosinca 2020. godine. Stupanjem na snagu novog Pravilnika prestao je važiti dosadašnji Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor („Narodne novine“, br.

108/15). Svima koji su započeli pohađati izobrazbu prema do tada važećem Pravilniku („Narodne novine“, br. 108/15), omogućeno je dostatno razdoblje da završe izobrazbu, u skladu sa odredbama toga Pravilnika, najkasnije do 31. prosinca 2021. godine.

U odnosu na prethodno važeći Pravilnik, najbitnije promjene odnose se na teoretski dio izobrazbe koji se skraćuje s dosadašnjih pet modula, na tri modula (sadržaj istih je definiran Programom izobrazbe prilogom 1. Pravilnika) te su uvjeti polaganja ispita izmijenjeni u dijelu da je podignut prag prolaznosti na usmenom i pismenom ispitu na osamdeset i više posto.

Detaljnije o promjenama u Pravilniku i razlozima njihova donošenja:

- Za prijavu polaznika na pohađanje izobrazbe, potrebno je dostaviti rješenje o rasporedu na radno mjesto (ili ugovor o radu) na neodređeno vrijeme (tj. dokaz da je stjecanje stručnog ovlaštenje uvjet za obavljanje poslova radnog mjeseta na koje je polaznik raspoređen). Istim se pokušalo izbjegći situacije da se na izobrazbu prijavljuju polaznici koji su raspoređeni na radno mjesto unutarje revizije na određeno vrijeme i koji, najčešće u tijeku provedbe izobrazbe, prelaze na drugo radno mjesto, čime se gubi opravdanost uloženih sredstava u izobrazbu.

- Teoretski dio izobrazbe sada se sastoji od tri modula:

1. Uvod u unutarnju reviziju i sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru
2. Metodologija rada unutarnje revizije
3. Financijsko upravljanje i računovodstvo

Isti su detaljnije definirani Programom izobrazbe.

Smanjenju broja modula se pristupilo iz razloga što je praksa pokazala da se pojedine teme predavanja dupliraju, što je bilo nužno obzirom na duljinu trajanja izobrazbe, a kako bi se mogao pratiti slijed izobrazbe. Nadalje, polaznici su predugo bili odsutni s radnog mjeseta (pet tjedana), ali i radi propisanog roka za stjecanje certifikata.

- Broj pitanja na pismenom dijelu ispita smanjen je sa sto na sedamdeset i pet pitanja (po dvadeset i pet pitanja po svakom modulu/ispitnom području), te je istovremeno

podignut prag prolaznosti na osamdeset i više posto (ranije bilo sedamdeset i pet posto).

- Na pismenom ispitu se odgovara na pitanja odabirom jednog ili više ponuđenih odgovora, a izostavljena su „situacijska pitanja/praktični zadaci“ na koje se odgovaralo opisno, obzirom da je ista bilo teško ocjenjivati te su polaznici imali upita i nejasnoća.

- Broj pitanja na usmenom ispitu povećan je sa sedam na deset pitanja, kao i prag prolaznosti na osamdeset posto (u odnosu na ranije važeći Pravilnik gdje je za prolaznost bilo dovoljno točno odgovoriti na pet od sedam postavljenih pitanja).

- U dijelu uvjeta koje mora ispunjavati mentor, smanjen je broj revizija koje je mentor morao ranije obaviti, s pet na tri revizije, u cilju proširenja kruga osoba koje mogu obavljati ulogu mentora.

- Umjesto Naputka ministra o stalnom stručnom usavršavanju unutarnjih revizora donijet će se Uputa (u roku od 60 dana nakon stupanja na snagu novog Pravilnika).

Ostale promjene u Pravilniku su „tehničke prirode“ i vezane su uz organizaciju izobrazbe (utvrđene kao manjkavosti u dosadašnjoj praksi), kao što su:

- skraćen rok prijave na ispit s dvadeset na petnaest radnih dana prije datuma održavanja ispita (utvrđeno je da je prethodni rok predug)

- ukoliko polaznik iz opravdanih razloga ne pristupi ispitu, dokaz opravdanosti je dužan dostaviti u roku do tri dana nakon održanog ispita (ranije do datuma održavanja ispita)

- dostava dokumentacije za prijavu na pohađanje izobrazbe, polaganje pismenog i usmenog ispita isključivo u elektroničkom obliku

- promjena u načinu priopćavanja ispitnih rezultata - sada se priopćavaju elektroničkim putem u roku od pet radnih dana od dana polaganja ispita

- uvedena je mogućnost održavanja on-line izobrazbe, kao i mogućnost održavanja izobrazbe na drugim lokacijama (ukoliko se ista održava u fizičkom obliku) koje odredi Ministarstvo financija i sl.

Teoretski dio izobrazbe

Potrebno je istaknuti da, iako je broj teoretskih modula skraćen, sadržajno se vodilo računa da se ne izostave dijelovi procijenjeni korisnim i bitnim za stjecanje dostatnog znanja i sposobnosti polaznika. Tako je npr. sadržaj ranijeg modula „Revizijske vještine i tehnike“ većim dijelom uvršten u sadašnji modul „Metodologija rada unutarnje revizije“. U navedeni modul uvrštene su teme vezane uz metode prikupljanja podataka i postupaka analize podataka, uzorkovanje, povezivanje faza revizijskog procesa, kao i oblikovanje nalaza, preporuka i cijelog revizijskog izvješća. Dok će pojedine teme ranijeg modula „Revizijske vještine i tehnike“ biti obuhvaćene u okviru kontinuiranog usavršavanja za certificirane unutarnje revizore.

Praktični dio izobrazbe

Veliki naglasak se u cijelom postupku izobrazbe i nadalje stavlja na obavljanje praktičnog dijela izobrazbe, za kojega polaznici već niz generacija ističu kao najkorisniji i kao priliku za primjenu stečenih teoretskih znanja.

Također će se u veća pozornost posvetiti odabiru i načinu rada mentora, kako bi se na ispravan način primijenila metodologija rada u obavljanju revizije, ali i analitičke, prosudbene i komunikacijske vještine polaznika izobrazbe.

1.1.2. Nova Odluka o visini troškova izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Na temelju Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 78/15 i 102/19) a sukladno članku 2. stavku 4. novog Pravilnika o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor („Narodne novine“, br. 138/20), ministar financija donio je 22. prosinca 2020. godine novu Odluku o visini troškova izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (KLASA: 131-01/20-01/19, URBROJ: 513-05-04-20-5). Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Visina troškova izobrazbe ostala je ista te i dalje iznosi 5.000,00 kuna te 500,00 kuna pri ponovljenom polaganju pismenog ili usmenog ispita.

Obveznici plaćanja troškova izobrazbe su svi polaznici izobrazbe osim polaznika koji su zaposlenici ministarstava i drugih korisnika Državnog proračuna.

Više informacija naći ćete u predmetnoj Odluci objavljenoj na web stranici Ministarstva financija.

Donošenjem navedene Odluke, prestaje važiti Odluka o visini troškova, načinu i oslobođenju od podmirenja troškova izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor donesena 7. srpnja 2017. godine.

1.1.3. Novi predlošci objavljeni na internet stranici Ministarstva financija

Tijekom prethodnog razdoblja ažurirani su podaci na web stranici Ministarstva financija vezani uz osnovnu i kontinuiranu izobrazbu unutarnjih revizora.

U dijelu osnovne izobrazbe na web stranici, objavljen je novi Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor sa svim pripadajućim prilozima:

- Prilog 1: Program Izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor
- Prilog 2: Prijavnica za pohađanje izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor
- Prilog 3: Prijavnica za polaganje pismenog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor
- Prilog 4: Prijavnica za polaganje usmenog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor
- Prilog 5: Obavijest o nazivima revizija i mentoru

Isto možete pronaći na sljedećoj poveznici <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/unutarnja-revizija/izobrazba-234/osnovna-izobrazba/239>

Kao što smo već naveli, objavljena je i nova Odluka o visini troškova izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor:

<https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/sredisnja-harmonizacija/izobrazba/Osnovna%20izobrazba/Odluka%20o%20visini%20troskov-a%20izobrazbe17.pdf>

U dijelu kontinuirane izobrazbe, objavljeni su svi materijali sa održanih on-line radionica u sklopu provedbe kontinuirane stručne izobrazbe ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru na poveznici <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/unutarnja-revizija/izobrazba-234/kontinuirana-izobrazba/240>

Također, ažurirani su i objavljeni na stranicama Ministarstva financija sljedeći predlošci:

- Sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije
- Pravilnik o unutarnjoj reviziji za ministarstva, županije, gradove i ostale razdjеле

• Pravilnik o unutarnjoj reviziji za institucije iz nadležnosti

Sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije, kao jednim od načina uspostave unutarnje revizije (temeljem članka 24. stavka 1. točke d) Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru¹⁾ uređuju se ovlasti, obveze i odgovornosti te postupak izvještavanja o obavljenim poslovima unutarnje revizije između davatelja i korisnika usluga revizije. Novim predloškom se uvažila dosadašnja praksa i povratne informacije o primjenjivosti pojedinih odredbi u praksi.

Predložak Pravilnika o unutarnjoj reviziji (za ministarstva, županije, gradove i ostale razdjele i za institucije iz nadležnosti), izrađen je sukladno članku 22. stavku 4. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru („Narodne novine“ br. 42/16 i 77/19). Pravilnik je interni akt institucije, koji odgovorna osoba institucije donosi kao opći akt, a kojim se uređuju pitanja od značaja za rad unutarnje revizije (odgovornost, obveze i suradnja unutarnje revizije i revidiranih jedinica, pristup dokumentaciji, podacima i informacijama koje su značajne za obavljanje poslova unutarnje revizije te osoblju i materijalnoj imovini, osiguranje kvalitete i vrednovanje aktivnosti unutarnje revizije te druga pitanja vezana uz rad unutarnje revizije).

Novi predložak je izrađen za potrebe rukovoditelja unutarnje revizije, koji će pri prvoj sljedećoj izmjeni Internog Pravilnika o unutarnjoj reviziji, **koristiti novo objavljeni predložak**. Također, i nadalje je obveza Pravilnik objaviti na mrežnim stranicama institucije (intranetu ili internetu).

Navedeni predlošci objavljeni su na sljedećoj poveznici:

<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/unutarna-revizija/regulatorni-okvir-233/233>

¹ Narodne novine“ br. 78/15 i 102/19

1.1.4. Ažuriranje Upute o obavljanju povremene provjere kvalitete

Središnja harmonizacijska jedinica ažurirala je Uputu o obavljanju povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije²⁾ (u dalnjem tekstu: Uputa).

Uputom su obuhvaćena područja obavljanja provjere kvalitete, obveze i odgovornosti o osoba uključenih u postupak obavljanja provjere kvalitete, postupak obavljanja provjere kvalitete te vođenje dokumentacije i baze podataka.

Područja obavljanja provjere kvalitete u novoj Uputi proširena su s ranija četiri područja na šest područja, koja se navode u nastavku:

1. Organizacijska uspostava unutarnje revizije
 - a) Organizacijski status jedinice za unutarnju reviziju
 - b) Pravilnik o unutarnjoj reviziji
2. Revizorski resursi
 - a) Objektivnost unutarnjih revizora
 - b) Kvalifikacije i kompetencije unutarnji revizora
 - c) Kontinuirano profesionalno usavršavanje unutarnji revizora
3. Upravljanje jedinicom za unutarnju reviziju
 - a) Izrada strateških i godišnjih planova unutarnje revizije
 - b) Komunikacija
 - c) Interne radne procedure
 - d) Program osiguranja kvalitete i unaprjeđenja
4. Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije
 - a) Pripremne aktivnosti i preliminarna procjena rizika
 - b) Procjena sustava unutarnjih kontrola
 - c) Nadzor nad obavljanjem pojedinačne unutarnje revizije
5. Izvještavanje
 - a) Izvještavanje o rezultatima rada

² KLASA: 470-03/20-03/1, URBROJ: 513-05-04-20-7 od 30. rujna 2020.

- b) Kvaliteta revizijskih izvješća
- 6. Praćenje provedbe preporuka i učinci rada unutarnje revizije
 - a) Praćenje provedbe preporuka unutarnje revizije
 - b) Učinci provedbe preporuka unutarnje revizije.

Provjera kvalitete obavlja se pregledom dokumentacije dostupne u Središnjoj harmonizacijskoj jedinici i provjerom na licu mjesta (u instituciji).

Uputa sadrži priloge koji se koriste u postupku obavljanja provjere kvalitete:

1. Upitnik za utvrđivanje stanja sustava unutarnje revizije i razine usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije sa Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i drugim propisima kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske i s metodologijom rada unutarnje revizije
2. Anketni upitnik za odgovorne osobe revidiranih jedinica
3. Anketni upitnik za revizore
4. Izjava o nepristrandosti i povjerljivosti
5. Predložak Odluke o imenovanju osoba za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije.

Navedena Uputa je korištena u obavljanju provjere kvalitete, kod planiranih jedinica za unutarnju reviziju, tijekom 2020. godine.

1.2. Aktualnosti

1.2.1. Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2019.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. donijela Zaključak³ kojim se usvaja Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2019. godinu te je u cilju daljnog razvoja ovog sustava zadužila Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa i uprave te jedinice za unutarnju reviziju na razini gradova na provedbu određenih aktivnosti, o čemu se detaljnije pojašnjava u nastavku.

³ Zaključak Vlade Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-07/339; URBROJ: 50301-05/16-20-6

1. Uvod

Stanje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2019. analizirano je na temelju 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti koje su ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, županije, gradovi i općine dostavili Ministarstvu finansija.

Za potrebe izrade Objedinjenog godišnjeg izvješća analizirane su i aktivnosti unutarnje revizije tijekom 2019. te informacije o slabostima sustava unutarnjih kontrola utvrđene kroz obavljene revizije od strane Državnog ureda za reviziju.

2. Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Od ukupno 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2019. godinu temeljem kojih su čelnici proveli samoprocjenu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola

- 48 korisnika proračuna (8%) je dalo Izjavu 1a, odnosno Izjavu bez uočenih slabosti i nepravilnosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola, a
- **564 korisnika proračuna (92%) je dalo Izjavu 1b**, odnosno Izjavu s uočenim slabostima i nepravilnostima u poslovanju.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2019. godini došlo je do značajnog povećanja danih Izjava 1b sa 75% na 92% i na državnoj i na lokalnoj razini.

Razlozi za povećanje broja Izjava 1b u 2019. u odnosu na 2018. su dodatni zahtjevi uvedeni novom Uredbom o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila⁴ koja je stupila na snagu u listopadu 2019. godine koji su utvrdili slabosti koje do tada nisu posebno razmatrane.

Od 564 korisnika proračuna koji su dostavili Izjavu 1b:

- **495 korisnika proračuna ili 88% je** kroz obavljenu samoprocjenu utvrdilo slabosti i nepravilnosti u području **upravljanja imovinom**

- **459 korisnika proračuna (81%)** utvrdilo je slabosti i nepravilnosti u području **izvršavanja proračuna i**
- **394 korisnika proračuna (70%)** utvrdilo je slabosti i nepravilnosti u području **računovodstva**.

Najznačajnije slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene u postupku samoprocjene na **državnoj razini** povezane su s novim pitanjima iz Upitnika, a odnose se na:

- *nerealno planiranje rashoda i izdataka koji se financiraju iz EU sredstava*
- *izvršavanje pravomoćnih sudskih presuda putem postupka prisilne naplate.*

Najznačajnije slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene u postupku samoprocjene na razini **županija, gradova i općina** odnose se na sljedeća pitanja iz Upitnika.

- *obavljanje provjera na licu mjesta (na odabranom uzorku) kod krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kn*
- *preuzimanje obveza po investicijskim projektima po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskih projekata*
- *praćenje stvaranja ugovornih obveza i njihovog finansijskog učinka*
- *poduzimanje svih potrebnih mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti*
- *obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna ne sadrži sve elemente propisane Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna.*

Analiza Upitnika o fiskalnoj odgovornosti također pokazuje da su i **na državnoj i na lokalnoj razini** prisutne slabosti vezane uz **uređenje sustava ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz nadležnosti te uz upravljanje i raspolažanje nekretninama**.

⁴ Narodne novine, br. 95/19

Za utvrđene slabosti u svim područjima Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, korisnici proračuna su kroz Planove otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrdili mjere, rokove i odgovorne osobe za provedbu istih te se očekuje da će se kroz realizaciju planiranih mjera utvrđene slabosti i nepravilnosti u sustavu unutarnjih kontrola tijekom 2020. otkloniti, odnosno umanjiti.

3. Aktivnosti unutarnje revizije

Svi obveznici uspostave unutarnje revizije na državnoj i lokalnoj i regionalnoj (područnoj) razini uspostavili su unutarnju reviziju (trenutno su uspostavljene 122 jedinice za unutarnju reviziju, 101 korisnik proračuna je obveznik uspostave i 21 korisnik proračuna uz prethodnu suglasnost ministra financija i temeljem odluke čelnika).

Na dan 31. prosinca 2019. ukupno 283 unutarnjih revizora obavljalo je poslove unutarnje revizije, od čega njih 177 na državnoj razini i 106 na lokalnoj i regionalnoj (područnoj) razini.

U 2019. su obavljene 323 unutarnje revizije, od kojih se njih 207 može povezati s područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, a ostale se odnose na revizije programa i projekata financiranih iz fondova EU, upravljanje ljudskim potencijalima te na procese vezane uz specifičnost poslovanja korisnika proračuna (inspekcijski poslovi, veterina, zaštita hrane i sl.).

Najviše revizijskih aktivnosti, sukladno procjeni rizika, bilo je usmjereno na područje izvršavanja proračuna/financijskog plana, gdje je i u postupku samoprocjene, uz upravljanje imovinom, utvrđen najveći broj slabosti.

Područje upravljanja imovinom (iako su uglavnom utvrđene slabosti na razini općina i gradova) je potrebno u narednom razdoblju aktivnije obuhvatiti aktivnostima unutarnje revizije, uz napomenu da unutarnja revizija na razini općina nije uspostavljena.

Najmanji broj unutarnjih revizija obavljen je u području planiranja proračuna (2%), zatim u područjima transparentnost (3%), javne nabave (4%) i upravljanja imovinom (5%).

Od ukupno 836 danih preporuka, 364 preporuke (44%) je i provedeno tijekom 2019. Provedba preporuka tijekom 2019. rezultirala je dodatnim jačanjem sustava unutarnjih kontrola.

Ukupna vrijednost finansijskih učinaka koji su ostvareni kao rezultat provedbe preporuka unutarnje revizije u 2019. iznosi 915.705.541,74 kn, od čega se najveći dio 814.174.695,46 kn (89%), odnosi na učinke proizašle iz područja sređivanja računovodstvenih evidencija.

4. Državni ured za reviziju

Vezano uz Izvješće Državnog ureda za reviziju, može se istaknuti da su slabosti i nedostaci sustava unutarnjih kontrola sadržani u Izjavama o fiskalnoj odgovornosti, najvećim dijelom potvrđeni i u Izvješću o radu Državnog ureda za reviziju za 2019.

Ukupno je 55 korisnika/subjekata kao razlog za Izjavu 1b navelo neprovođenje naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju.

Državni ured za reviziju je tijekom 2019. obavio 100 finansijskih revizija kojima su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje subjekata na državnoj (25) i lokalnoj razini (75).

Od toga 52 subjekta su dobila bezuvjetno mišljenje, 46 uvjetno, a dva subjekta nepovoljno mišljenje o finansijskim izvještajima.

5. Mjere za daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola

U cilju dalnjeg razvoja ovog sustava, Vlada Republike Hrvatske je u Zaključku usvojenom 23. prosinca 2020. naložila da **Ministarstvo financija u suradnji s Ministarstvom pravosuda i uprave, pokrene aktivnosti s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske u cilju unaprjeđenja postupanja vezanih uz**

pravomoćne sudske presude čime bi se smanjio rizik izvršavanja prililne naplate i dodatnih rashoda.

Navedena potreba proizlazi iz rezultata analize samoprocjene, iz koje proizlazi da su kod šest državnih tijela (od čega pet ministarstava), pravomoćne sudske presude izvršavane postupkom prisilne naplate. Kao uzrok izvršavanja pravomoćnih sudske presude prisilnim putem, u planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti navedeno je sljedeće:

- kratak rok za plaćanje određen presudom koje se ne dostavljaju izravno ministarstvu već posredništvom državnog odvjetništva
- zakašnjele dostave presuda od strane nadležnog državnog odvjetništva (od jednog do više mjeseci), a tužitelj u tom periodu već pokrene ovrhu pred FINA-om
- neažurnost postupanja od strane nadležnih odvjetništava u smislu pravodobnog dostavljanja obavijesti o tijeku i stanju sporova, kao i potencijalnim tražbinama koje su nastale ili bi mogle nastati na temelju istih
- ministarstvo ne raspolaže cjelovitim popisom sporova.

Uz navedeno, tijekom 2020. godine je u pet ministarstava obavljena revizija horizontalnog procesa postupaka podmirenja pravomoćnih sudske presude. Temeljem obavljenih revizija utvrđene su najčešći slabosti u sustavima unutarnjih kontrola koje dovode po prisilne naplate pravomoćnih sudske presuda (dužina trajanja sudske sporova, u pojedinim slučajevima nedostavljanje sudske presude institucijama, izostanak podatka za provedbu plaćanja (IBAN stranke) u zaprimljenim presudama i sl.).

Vlada Republike Hrvatske je u svom Zaključku također **zadužila Ministarstvo financija da u cilju jačanja fiskalne odgovornosti u 2021. i 2022. godini provede jednodnevnu izobrazbu čelnika obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti (ministara, čelnika drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije, općinskih načelnika, gradonačelnika, odnosno**

župana) iz područja fiskalne odgovornosti, sukladno uputi i programu izobrazbe koje će donijeti Ministarstvo financija.

Provedba izobrazbe iz područja fiskalne odgovornosti propisana je člankom 19. Uredbe o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila⁵. Ministri, čelnici drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije, općinski načelnici, gradonačelnici, odnosno župani obvezni su za vrijeme mandata u kojem obnašaju dužnost čelnika, proći jednodnevnu izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti koju organizira Ministarstvo financija.

Svrha izobrazbe je jačanje svijesti čelnika, obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti, o njihovoj ulozi i odgovornosti za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom utvrđenih sredstava.

Cilj izobrazbe koju će organizirati Ministarstvo financija je upoznati čelnike s:

- obvezama koje proizlaze iz Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Zakona o proračunu i drugog zakonodavnog okvira
- upoznavanje s najčešćim slabostima i njihovim uzrocima proizišlim iz procesa samoprocjene i obavljenih revizija po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti
- postupanje i izvještavanje o nepravilnostima u upravljanju proračunskim sredstvima.

Nakon što Ministarstvo financija organizira navedenu izobrazbu, na isti način ministarstva, druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, općine, gradovi i županije dužni su organizirati i provesti izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti za čelnike, obveznika sastavljanja i predaje Izjave iz njihove nadležnosti.

⁵ Narodne novine, br. 95/2019

Nadalje, usvojenim Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, zadužuju se jedinice za unutarnju reviziju na razini gradova, koji su kroz postupak samoprocjene utvrdili slabosti u području upravljanja imovinom, da sukladno procjeni rizika planiraju i u tijeku 2021. obave reviziju u području upravljanja i raspolažanja nekretninama grada.

Razlog za navedeno proizlazi iz rezultata analize samoprocjene, u kojoj je 113 gradova utvrdio slabosti u području upravljanja imovinom od kojih se ističu sljedeće:

- nije donesen godišnji plan aktivnosti za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u strategiji upravljanja i raspolažanja nekretninama (91 grad)
- nije donesena procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolažanja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova (61 grad)
- nisu poduzimane aktivnosti za stavljanje nekretnina u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni (56 gradova)
- nije izrađena analiza prije stjecanja nekretnine kojom je utvrđena opravdanost odabranog oblika stjecanja nekretnine (56 gradova)
- nije ustrojen registar imovine koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine (55 gradova).

Stoga je potrebno revizijske resurse usmjeriti na obavljanje revizije u području upravljanja i raspolažanja nekretninama grada, s obzirom na uočene slabosti u navedenom području i potrebe za njihovim uklanjanjem.

Analiza također pokazuje da veći broj korisnika na državnoj i lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini nije izradio procedure ili usvojio interne akte koji se po prvi puta testiraju u novom Upitniku o fiskalnoj odgovornosti.

Isto tako, prethodne analize vezane uz poduzimanje potrebnih mjera za naplatu prihoda, praćenje stvaranja ugovornih obveza i finansijskih učinaka, neobjavljivanje podataka o stanju nenaplaćenih potraživanja i dospjelih obveza proračunskih korisnika iz nadležnosti pokazuju da procedure koje uređuju navedena područja nisu cjelovite i ne sadrže sve ključne kontrolne mehanizme u cilju sprječavanja određenih

rizika. Isto je potvrđeno prilikom provođenja suštinskih kontrola od strane Ministarstva financija.

S obzirom na navedeno Vlada Republike Hrvatske je u Zaključku zadužilo Ministarstvo financija da izradi i na mrežnoj stranici objavi predloške internih procedura koji su predmet testiranja i prvi put se spominju u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti. Ministarstvo financija je također zaduženo za ažuriranje internih procedura koje su duže vrijeme predmet testiranja, a koje je Ministarstvo financija već objavilo na svojoj mrežnoj stranici, u skladu s važećom regulativom i dobrom praksom. Takvi predlošci internih procedura trebaju sadržavati potrebne elemente i ugrađene kontrolne mehanizme kako bi ih korisnici proračuna što bolje prilagodili potrebama svog poslovanja.

1.2.2. Suštinska provjera Izjave o fiskalnoj odgovornosti

Na temelju članka 16. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 95/19), Ministarstvo financija obavlja formalnu i suštinsku kontrolu Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2019. godinu.

Suštinska kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2019. provedena je provjerom dokaza na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, a sukladno potvrđnim odgovorima obveznika danim u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2019. Dopisi za državnu i lokalnu razinu s konkretnim pitanjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za koje se traže odgovarajući dokazi objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/proracun-86/izjava-o-fiskalnoj-odgovornosti/612>.

Također treba istaknuti da je Središnja harmonizacijska jedinica u suradnji sa Sektorom za državno računovodstvo i računovodstvo neprofitnih organizacija Ministarstva financija analiziralo prikupljene dokaze za pitanje pod rednim brojem 55. *Proračunski korisnik koji je doznačio sredstva proračunskom korisniku istog proračuna, a iskazao ih je unutar podskupine računa 369 Prijenos izmedu*

proračunskih korisnika istog proračuna, uskladio je evidencije s proračunskim korisnikom koji su sredstva primili i iskazali ih unutar podskupine računa 639 Prijenosu između proračunskih korisnika istog proračuna Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2019. za državnu razinu. Sektor za državno računovodstvo i računovodstvo neprofitnih organizacija je službenim dopisom zatražilo dodatna pojašnjenja i dokaze od onih institucija kod kojih su utvrđene određene nepravilnosti u prijenosima.

1.2.3. Uputa za obavljanje kontrola na licu mesta

Nadalje, zbog posebnih okolnosti nastalih pojmom korona virusa u Republici Hrvatskoj, preporuka je da se fizički sastanci smanje na najmanju moguću mjeru te se preporučuje održavanje sastanaka video vezom i pojačavanje telefonske i e-mail komunikacije.

S tim u vezi, Ministarstvo financija je dalo uputu svim obveznicima sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti da do dana proglašenja prestanka epidemije u Republici Hrvatskoj suštinske provjere iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2020. za pitanje pod rednim brojem 22.3. „*Obavljene su provjere na licu mesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više*“ mogu provoditi bez fizičkog odlaska u kontrolu. Za davanje potvrđnog odgovora na predmetno pitanje potrebno je na odabranom uzorku od krajnjih korisnika zatražiti dostavu dokumentacije poštom ili e-mailom te istu provjeriti unutar institucije ili video vezom. Uputa je objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/proracun-86/izjava-o-fiskalnoj-odgovornosti/612>.

1.2.4. Planovi rada unutarnje revizije za 2021.

Središnja harmonizacijska jedinica poslala je rukovoditeljima unutarnje revizije, 2. studenoga 2020. godine, elektroničkim putem, Obavijest o izradi strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije za razdoblje 2021. - 2023. godine.

Navedenom Obavijesti se podsjetilo da je Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 123/17) definiran novi sustav strateškog planiranja te da je u tijeku izrada kratkoročnih akata strateškog planiranja, provedbenih programa središnjih tijela državne uprave, koji vrijede za mandatno razdoblje Vlade Republike Hrvatske.

Središnja tijela državne uprave su provedbene programe, koji zamjenjuju dosadašnje strateške planove institucija koji su se donosili za trogodišnje razdoblje, izrađivala u

zadnjem kvartalu 2020. godine, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave će iste biti u obvezi izraditi u 2021. godini.

Bez obzira na različitu dinamiku izrade strateških akata institucija, svi rukovoditelji unutarnje revizije su obavješteni **da su obvezni izraditi i predložiti strateške planove unutarnje revizije za sljedeće trogodišnje razdoblje (2021.-2023.)** te osigurati da je strateški plan unutarnje revizije pripremljen temeljem procjene rizika i da su **ciljevi i aktivnosti unutarnje revizije dosljedni ciljevima i prioritetima institucije**.

Nadalje, **upućeni su svi rukovoditelji unutarnje revizije na sljedeće postupanje:**

- strateški plan rada unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje 2021. - 2023. godinu kao i godišnji plan rada unutarnje revizije za 2021. godinu, potrebno je donijeti **do 31. siječnja 2021. godine**, temeljem definirane metodologije za izradu strateških i godišnjih planova unutarnje revizije
- strateški plan rada unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje 2021. - 2023. g. kao i godišnji plan rada unutarnje revizije za 2021. godinu, **potrebno je dostaviti Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija do 28. veljače 2021. godine.**

1.2.5. Obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2020.

Godišnjim planom za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2020.⁶ (u dalnjem tekstu: provjera kvalitete) planirano je obavljanje provjere kvalitete u:

- Ministarstvu hrvatskih branitelja
- Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja i
- Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

⁶ KLASA: 470-03/20-03/1, URBROJ: 513-05-04-20-1), od 29. svibnja 2020.

U studenome i početkom prosinca 2020. obavljene su provjere kvalitete u Ministarstvu hrvatskih branitelja i Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Napominjemo da je nakon donošenja Godišnjeg plana za obavljanje provjere kvalitete stupio na snagu Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine br. 85/20 od 22. srpnja 2020.), prema kojem je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja nastavilo s radom kao Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Kako do konca studenoga 2020. nije imenovan rukovoditelj/ica unutarnje revizije novog ministarstva, odgođeno je planirano obavljanje provjere kvalitete za naredno razdoblje.

Središnja harmonizacijska jedinica će do 15. ožujka sljedeće godine, izraditi izvješće o izvršenju Godišnjeg plana za obavljanje provjere kvalitete, u kojem će biti objedinjeni rezultati obavljenih provjera kvalitete. Izvješće će biti objavljeno na mrežnim stranicama Ministarstva financija, a o rezultatima obavljenih provjera kvalitete ćete biti obaviješteni u sljedećem broju Biltena Središnje harmonizacijske jedinice.

1.2.6. Obavljanje zajedničkih revizija u 2020.

Nastavno na, već objavljeno u prošlom izdanju Biltena, temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske obavljene su horizontalne revizije:

- Prijenosa sredstava drugim korisnicima proračuna iz nadležnosti istog proračuna i
- Postupka podmirenja obveza po pravomoćnim sudskim presudama.

Reviziju horizontalnog procesa Prijenosa sredstava drugim proračunskim korisnicima iz nadležnosti istog proračuna obavile su jedinice za unutarnju reviziju u Ministarstvu kulture, Ministarstvu poljoprivrede (uključena je i jedinica za unutarnju reviziju u Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju),

Ministarstvu zdravstva, Ministarstvu zaštite okoliša i energetike i Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Reviziju horizontalnog procesa Postupka podmirenja obveza po pravomoćnim sudskim presudama obavile su jedinice za unutarnju reviziju u Ministarstvu obrane, Ministarstvu unutarnjih poslova, Ministarstvu pravosuđa, Ministarstvu turizma, Ministarstvu financija – Porezne uprave i Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

Vezano uz navedeno, potpisani su Sporazumi o provedbi revizije i dostavi revizijskog izvješća kojim se uređuje način koordinacije aktivnosti pri obavljanju revizije i dostava revizijskog izvješća, pojedinačno, između Ministarstva financija i svake od uključenih institucija te su isti dostavljeni Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

Također, u tijeku je postupak izrade objedinjenih izvješća o obavljenim revizijama navedenih horizontalnih procesa, temeljem dostavljenih pojedinačnih konačnih revizijskih izvješća.

1.2.7. Projekt „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“

U cilju unaprjeđenja fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija pripremila je projekt „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“ koji će se financirati iz Europskog socijalnog fonda. Planirani početak projekta je prvi kvartal 2021., vrijednost projekta iznosi 3.867.000,00 kn, a planirano trajanje projekta je dvije godine.

Glavna aktivnost u okviru projekta je uspostava integriranog IT rješenja za podršku i upravljanje cjelovitim sustavom fiskalne odgovornosti.

Razvojem informacijskog sustava za prikupljanje podataka, uspostavu baze prikupljenih podataka, njihovu obradu i izradu izvješća osigurat će se alat koji će koristiti Ministarstvu financija, korisnicima proračuna obveznicima predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti prema Ministarstvu financija te unutarnjim revizorima u javnom sektoru.

Novi informacijski sustav trebao bi osigurati:

- bržu i kvalitetniju analizu i obradu zaprimljenih **izjava o fiskalnoj odgovornosti**
- jasniji **pregled stanja sustava** kontrola i mišljenja unutarnje revizije proračunskih korisnika obveznika podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti
- **jedinstvenu bazu podataka** za Registar trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti
- **Platformu za analizu i izvješćivanje**
 - Modul za kontrolne provjere i analize
 - Modul za suštinske provjere

- Izvještajni modul
- uporabu moderne informacijsko-komunikacijske tehnologije sa svrhom djelotvornog pružanja usluga i veće transparentnosti rada javne uprave odnosno **ažurni prikaz jedinica za unutarnju reviziju te unutarnjih revizora** koji su stekli stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje unutarnje revizije u javnom sektoru
- zaposlenicima Ministarstva financija **kvalitetnije i brže izvještavanje** prema Vladi Republike Hrvatske

Krajnji korisnici će primjenom budućeg sustava dobiti suvremeniji alat koji će koristiti za:

- kreiranje i čuvanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti u elektroničkom formatu;
- ispunjavanje Upitnika i „dostavu“ Izjave izravno u centralnu bazu podataka;
- formiranje Plana otklanjanja slabosti i Izvješća o otklonjenim slabostima
- uvid u povijesne podatke, praćenje trendova kroz godine.

Unutarnji revizori (na državnoj i lokalnoj razini) koristit će alat za:

- izradu obrasca „Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini“;
- dostavu Središnjoj harmonizacijskoj jedinici ključnih dijelova strateških i godišnjih planova elektroničkim putem te praćenje planova kroz godine;
- evidenciju provedenih postupaka unutarnje revizije;
- izradu obveznih izvješća o učincima provedbe preporuka unutarnje revizije;
- dostavu podataka za registre, uvid u ranije dostavljene podatke (povijest) i potrebu ažuriranja podataka o unutarnjim revizorima i jedinici za unutarnju reviziju;
- dostavu godišnjeg izvješća o stalnom stručnom usavršavanju;

Uz navedeno, u okviru ovog projekta planirano je provođenje izobrazbe za koordinatora pripreme Izjave o fiskalnoj odgovornosti te unutarnje revizore, vezano uz uporabu IT sustava (u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu).

1.2.8. Predstavljamo projekt Ministarstva pravosuda i uprave „Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH“

Kvaliteta je način rada i razina ostvarenja ciljeva koji udovoljavaju općeprihvaćenim standardima i očekivanjima korisnika te društva u cijelini. Iako u postojećem zakonskom okviru postoje instituti i mehanizmi koji se mogu iskoristiti s ciljem daljnog razvoja sustava upravljanja kvalitetom (upravni nadzor, praćenje stanja, izrada i objava izvješća o obavljanju poslova, podnošenje prigovora, predstavki i pritužbi i sl.), postoji vrlo malo sustavnog planiranja, praćenja, statistike te izvještavanja o korištenju navedenih instituta unutar tijela javne uprave.

Sustav upravljanja kvalitetom prema modelu CAF 2020⁷ (Common Assessment Framework) primjenjuju brojne institucije državne uprave i javnog sektora država članica EU od 2000. godine, ali i mnoge druge zemlje u svijetu. Osim CAF-a, postoji mogućnost korištenja ISO standarda, kao i rješenja iz drugih sustava upravljanja kvalitetom, o čemu će se odlučiti na temelju prethodno provedene analize u okviru ESF Projekta „Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH“ (dalje u tekstu: Projekt), a vodeći računa o specifičnostima javne uprave u Republici Hrvatskoj.

Upravljanje kvalitetom jedna je od važnijih mjera u Strategiji razvoja javne uprave za razdoblje 2015.-2020.⁸ (Cilj 5. Podizanje kvalitete javnih usluga) s obzirom da u ovom trenutku nisu definirani standardi i instrumenti upravljanja kvalitetom koji će se primjenjivati u javnoj upravi RH, a u tijeku je i formiranje središnjeg koordinacijskog mjesto za upravljanje kvalitetom unutar Ministarstva pravosuđa i uprave.

⁷ <https://www.eipa.eu/wp-content/uploads/2019/11/CAF-2020.pdf>

⁸ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_06_70_1329.html

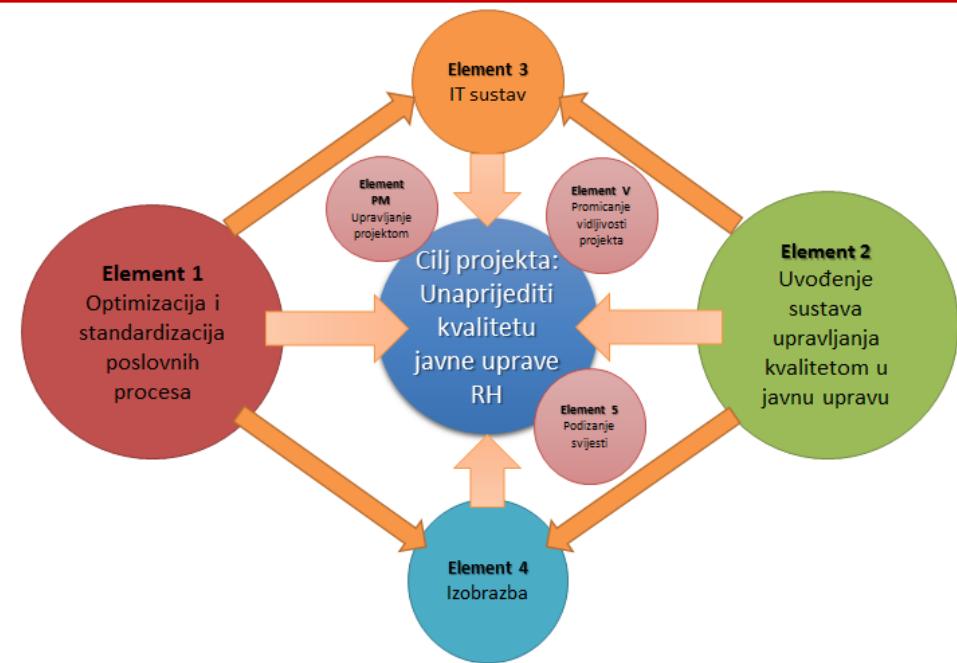
Nastavno na sve navedeno, Ministarstvo pravosuđa i uprave ugovorilo je početkom 2020. dobavljače (Zajednica ponuditelja Ericsson Nikola Tesla d.d., Apsolon d.o.o. i Qualitas d.o.o.) s ciljem provedbe navedenog Projekta. Projekt se provodi u partnerstvu s Državnom školom za javnu upravu, a financiran je iz ESI fondova - Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“. Ugovorena vrijednost projekta je 40.545.200,00 kn (od toga nacionalno sufinanciranje 6.081.780,00 kn). Planirano je da Projekt završi do svibnja 2022.

Opći cilj Projekta je povećanje učinkovitosti javne uprave optimizacijom i standardizacijom poslovnih procesa i uvođenjem sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu, a specifični ciljevi Projekta su:

1. Razviti mehanizme i alate za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom i njegovog osiguravanja kojim će se opseg i kvaliteta usluga koja pruža javna uprava uskladiti s potrebama korisnika
2. Izraditi IT sustav za podršku sustavu upravljanja kvalitetom u javnoj upravi
3. Razviti kompetencije zaposlenika javne uprave o upravljanju kvalitetom i izgraditi sustav za njihovo kontinuirano unapređenje

U nastavku je dan prikaz svih elemenata Projekta:

Elementi

Očekivani rezultati i pokazatelji u Projektu su sljedeći: uveden sustav upravljanja kvalitetom u javnu upravu (118 tijela sa sustavom upravljanja kvalitetom), prilagođen opseg i kvaliteta usluga (procesa) u javnoj upravi(100 usluga/procesa optimizirano), pojednostavljen postupak pružanja javnih usluga i prijedlog potrebnih izmjena propisa, usklađen broj i kompetencije zaposlenih u javnoj upravi sa sustavom upravljanja kvalitetom (600 zaposlenih prošlo izobrazbu/certificiranje), izrađen IT sustav za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom javne uprave te izgrađena svijest dionika.

Isto tako, postoji više izazova koji se također planiraju riješiti/unaprijediti Projektom:

- Ispunit će se ex-ante kriterij za korištenje EU fondova u dijelu javne uprave te mjera iz Strategije razvoja javne uprave za razdoblje 2015.-2020.
- Uspostaviti će se organizacija i sustav u središnjem tijelu javne uprave (Ministarstvo pravosuđa i uprave) za središnje upravljanje kvalitetom i procesima
- Uspostaviti će se jedinstveni register procesa javne uprave
- Definirati će se kompetencijski okvir za upravljanje procesima i kvalitetom
- Definirati će se i digitalnim alatom provesti nove metode za unapređenje povjerenja i zadovoljstva korisnika uslugama javne uprave.

Do polovice prosinca 2020. izvršene su brojne početne aktivnosti u Projektu.

U periodu od 15. do 24. srpnja 2020. godine održali su se inicijalni sastanci s Pilot tijelima (Ministarstvo pravosuđa i uprave, Porezna uprava, Grad Kutina, Općina Kaptol, Koprivničko-križevačka županija, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Energetski institut Hrvoje Požar, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU).

U lipnju 2020. održani su sastanci Fokus grupa za Element 2 - Kvaliteta koje je vodila tvrtka Qualitas, a sudjelovalo je 15 predstavnika tijela javne uprave. Na sastancima se, između ostalog, raspravljalo o upravljanju poslovnim procesima, primjeni instrumenata upravljanja kvalitetom te komuniciranju učinaka upravljanja kvalitetom.

Tijekom ljeta 2020 isporučene su: Analiza RH i EU praksi i metodologija za upravljanje, optimizaciju i standardizaciju procesa; Izvješće o analizi potreba korisnika javnih usluga za uslugama prema životnim situacijama; Analiza stanja upravljanja kvalitetom u javnoj upravi RH i komparativna analiza relevantnih međunarodnih standarda i praksi te upravljanja kvalitetom u javnoj upravi EU te je pripremljena "Funkcijska specifikacija" i "Hardverska i softverska arhitektura" s ciljem izgradnje i razvoja IT sustava.

Uz navedeno, izrađene se dvije metodologije čijom će se primjenom povećati razina kvalitete i učinkovitosti u tijelima javne uprave.

- Metodologija za optimizaciju i standardizaciju poslovnih procesa - sadržava opis i prikaz postupaka potrebnih za ostvarenje ciljeva optimizacije i standardizacije razumljiv svim korisnicima te priloge za izradu potrebnih dokumenata.
- Metodologija upravljanja kvalitetom u javnoj upravi - obuhvaća načela, modele i zahtjeve za sustav upravljanja kvalitetom organizacije kao i kriterije za procjenu organizacije u javnoj upravi RH.

U rujnu 2020. godine, usprkos pandemiji, započeli su sastanci s Pilot tijelima vezani uz primjenu metodologije za optimizaciju i standardizaciju poslovnih procesa s ciljem prikupljanja podataka o poslovnim procesima baziranim na životnim situacijama.

Zatim, na testnoj okolini IT sustava razvijene su i implementirane sve funkcionalnosti te je IT sustav spreman za početak korištenja u sklopu provedbe aktivnosti u Pilot tijelima. Tijekom provedbe pilot aktivnosti prikupljati će se komentari, primjedbe i sugestije krajnjih korisnika sustava s ciljem pripreme ulaznih podataka za provedbu daljnjih aktivnosti. Također je pripremljena i inicijalna verzija korisničkog priručnika za korištenje samog IT sustava.

Unutar elementa 4. upravo je u tijeku otvoreni postupak javne nabave za izradu i provedbu programa izobrazbe u Projektu.

Izobrazba se sastoji od tri modula:

1. Modul A: Standardizacija i optimizacija poslovnih procesa u javnoj upravi
2. Modul B: Uspostava i primjena sustava upravljanja kvalitetom u javnoj upravi
3. Modul C: Praćenje, ocjenjivanje i poboljšavanje sustava upravljanja kvalitetom te trening trenera.

Što se tiče unutarnje revizije, razvidno je da zauzima važno mjesto u budućem sustavu upravljanja kvalitetom, uspostava sustava upravljanja kvalitetom u tijelima javne uprave unutarnjoj reviziji će u mnogočemu koristiti. Jedan od glavnih koristi je ta da se nakon samoprocjene sustava upravljanja kvalitetom (koja se provodi putem IT sustava) identificiraju područja koja zahtijevaju dodatna poboljšanja, u što se može uključiti i unutarnja revizija provedbom unutarnjih revizija. Navedena područja mogu biti uključena u planove unutarnje revizije. Isto tako, uspostavom jedinstvenog registra procesa javne uprave unutarnja revizija ima koristan alat u provedbi preliminarnog istraživanja te se sam proces unutarnje revizije može ubrzati. IT alat kreiran je putem BPMN 2.0 IT alata otvorenog koda „Comunda“, te će se na razini svake institucije, uz dijagrame tijeka, pohraniti sve drugi akti povezani s provedbom procesa.

Zaključno, važno je naglasiti da se funkciju unutarnje revizije planira uključiti u provjeru procesa samoprocjene (poseban tim sastavljen od službenika tijela iz više ustrojstvenih jedinica), prije vanjske procjene sustava upravljanja kvalitetom. Unutarnja revizija će također biti pozvana da se uključi u sve module izobrazbe, a posebno u modul C.

1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

Radionice u području sustava unutarnjih kontrola

U drugoj polovici godine bile su planirane sljedeće radionice u području sustava unutarnjih kontrola:

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna	3.srpnja 2020.
2.	Sustav unutarnjih kontrola za lokalnu razinu	10. i 11. rujna 2020.

(MODUL 1 - ciljano stanje, MODUL 2- praktična primjena)		
3.	Suštinska kontrola izjava o fiskalnoj odgovornosti trgovačkih društava u nadležnosti	28. rujna 2020.
4.	Fiskalna odgovornost i sustavi unutarnjih kontrola	23. listopada 2020.
5.	Postupanje i izvještavanje o nepravilnostima u upravljanju proračunskim sredstvima	12. studenoga 2020.
UKUPNO		5 termina

Zbog proglašenja globalne pandemije virusom COVID-19, u organizaciji Državne škole za javnu upravu u drugoj polovini 2020. održane su samo dvije radionice i to 10. prosinca „Postupanje i izvještavanje o nepravilnostima u upravljanju proračunskim sredstvima“ za 25 polaznika te 17. prosinca „Fiskalna odgovornost i sustavi unutarnjih kontrola“ za 52 polaznika. Obje radionice održane su u on-line obliku.

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.4.1. Održani ispiti

U drugoj polovici 2020., Središnja harmonizacijska jedinica organizirala je i provela jedan usmeni ispit za polaznike Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor. Ispit je održan 28. listopada 2020. te je istome pristupilo šestero (6) kandidata.

1.4.2. Uspostava on-line platforme za provođenje stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Obzirom na proglašenu pandemiju COVID-19 i preporuke da se fizički sastanci smanje na najmanju moguću mjeru te zbog oštećenih zgrada namijenjenih za održavanje radionica u Ministarstvu financija uzrokovano zagrebačkim potresom iz ožujka, tijekom ljeta se na inicijativu Središnje harmonizacijske jedinice započelo sa nadogradnjom postojeće on-line platforme Ministarstva financija u svrhu omogućavanja internetskog prijenosa uživo za 150 gledatelja istovremeno. Navedeno je učinjeno s namjerom da se planirane radionice iz područja unutarnje revizije realiziraju i da se omogući stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru i u ovoj godini, bez obzira na otežavajuće okolnosti. On-line radionice započele su od rujna 2020. godine te su do kraja godine popraćene sa ukupno 1009 polaznika.

1.4.3. Radionice u području unutarnje revizije

Počevši od rujna 2020. održano je ukupno 12 on-line radionice u području unutarnje revizije.

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	Specifičnosti proračunskog računovodstva i ključni finansijski procesi proračuna	11. rujna i 12. studenoga 2020.
2.	Značajni podaci u temeljnim finansijskim izvještajima i sličnosti i razlike finansijskih izvještaja poduzetnika i proračunskih korisnika	5. listopada i 4. prosinca 2020.
3.	Upravljanje obvezama/likvidnošću	16. listopada 2020.
3.	Očekivanja od unutarnje revizije i mjerenje učinkovitosti rada	22. listopada i 11. prosinca 2020.

4.	Revizija procesa nabave u školskim ustanovama s naglaskom na planiranje i provedbu postupaka jednostavne nabave	30. listopada 2020.
5.	Strateško planiranje unutarnje revizije	16. i 17. studenoga 2020.
5.	Otkrivanje, postupanje i izvještavanje o nepravilnostima u upravljanju sredstvima proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika	27. i 30. studenoga 2020.
UKUPNO		12 termina

Navedene radionice je ukupno pratilo 1009 unutarnjih revizora sa državne i lokalne te trgovačkih društava te je prosječna ocjena svih održanih radionica kao i tehničke provedbe istih: 4,5. Odaziv unutarnjih revizora bio je iznimno velik te su pojedine radionice organizirane u dva termina.

1.4.4. Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2020. godinu

Slijedom već spomenutih okolnosti uzrokovanih pandemijom korona virusa te oštećenja nastala potresom u Zagrebu, odlučeno je da revizori nisu u obvezi podnijeti Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor za 2020. godinu (sukladno Naputku o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor), obzirom da su se sve radionice odvijale u on-line obliku.

O istome su revizori obaviješteni mailom u rujnu 2020.g.

1.5. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

Završno izvješće o provedbi I. komponente programa IPA

Središnja harmonizacijska jedinica sudjelovala je u izradi Završnog izvješća o provedbi I. Komponente IPA u Republici Hrvatskoj u točki 9. koja obuhvaća kratki opis provedenih aktivnosti unutarnje revizije u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice za I. Komponentu programa IPA 2007-2013 za razdoblje od početka provedbe pa do danas.

1.6. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Suradnja s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske

Ministarstvo financija Republike Hrvatske je nastavilo suradnju s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske, kao tehničku suradnju definiranu Programom za 2021. godinu.

Središnja harmonizacijska jedinica je, kao i ranijih godina, s nizozemskim kolegama definirala radionice vezane uz aktualne teme, koje će se, ovisno u mogućnostima, organizirati fizičkim prisustvom kolega, putem radionica ili on line, putem webinara.

Teme radionica koje su definirane kroz Program suradnje u 2021. vezane su uz razmjenu iskustava o koordinativnoj ulozi Ministarstva financija u području finansijskog upravljanja i kontrola, koordinaciji i suradnji s ustrojstvenim jedinicama za financije i jedinicama za strateško planiranja te praktična iskustva u obavljanju revizije učinkovitosti.

1.7. Konferencije, seminari, sastanci

1.7.1. Otkazan Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru

Obzirom na postrožene epidemiološke mjere Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprječavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja, po prvi puta otkazan je Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru, koji se već tradicionalno održava polovinom prosinca. Izuzetno nam je žao što nismo imali prilike družiti se ove godine no vjerujemo kako će nam 2021. godina omogućiti nova predavanja i susrete uživo.

Stručna ovlaštenja ministra financija za zvanje ovlašteni unutarnji revizor za javni sektor, koja se inače dodjeljuju u svečanom dijelu Godišnjeg seminara, svim polaznicima koji su ispunili uvjete za dobivanje stručnog ovlaštenja dostavljena su putem pošte.

1.7.2. Suradnja u okviru PEM PAL-a

U drugoj polovici ove godine PEM PAL Zajednica prakse za unutarnju reviziju održala je, obzirom na nastavak nemogućnosti održavanja sastanaka u fizičkom obliku, četiri virtualne konferencije:

- Unutarnja revizija u javnom sektoru i okviri unutarnje kontrole: Iskustvo Švicarske
- Monitoring aktivnosti unutarnje revizije, I. i II. dio
- Revizija IT-a: od teorije do prakse

Zajednica prakse unutarnje revizije održala je u suradnji sa švicarskim Državnim tajništvo za ekonomski poslovi (SECO) virtualnu konferenciju o švicarskom pristupu u pogledu provedbe unutarnje revizije i okvira za unutarnju kontrolu u javnom sektoru. Švicarski kolege su iznijeli svoje iskustvo vezano za aktivnosti unutarnje revizije i provedbu okvira za unutarnju kontrolu u javnom sektoru u kantonu Bern.

Radna skupina za izazove Središnje harmonizacijske jedinice održala je dva izuzetno interaktivna sastanka na temu monitoringa aktivnosti unutarnje revizije, kojima je prethodilo istraživanje o tome na koji način se u pojedinoj zemlji prati aktivnost unutarnje revizije te o izazovima i mogućnostima za poboljšanje praćenja i analize velikih količina podataka. Osim aktivnosti praćenja, vezanih uz izradu objedinjenih godišnjih izvješća o unutarnjoj reviziji, raspravljalo se i o modelima provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije na primjerima Bugarske i Hrvatske.

Radna skupina za reviziju u praksi organizirala je konferenciju o jednom od izazova za većinu funkcija unutarnje revizije: obavljanje revizija informacijske i komunikacijske tehnologije. Ova je tema još značajnija u ovo izvanredno vrijeme izazvano pandemijom COVID-19. U okviru virtualne konferencije su predstavljeni IIA standardi za ovu vrstu revizije te nove tehnologije s kojima se unutarnji revizori već sada suočavaju i s kojima će se suočavati u budućnosti, zahvaljujući digitalnoj transformaciji. Isto su tako razmijenjena i praktična iskustva, predstavljeni alati i tehnike korisni za obavljanje revizija te predložena rješenja na izazove koje donosi revizija u području informacijske i komunikacijske tehnologije.

Akcijskim planom Zajednice prakse interne revizije planirano je održavanje virtualnih konferencija do lipnja sljedeće godine.

Svi materijali s virtualnih konferencija dostupni su na stranicama PEM PAL-a na linku: <https://www.pempal.org/event/internal-audit>

2. JESTE LI ZNALI?

2.1. Objave u Narodnim novinama

U Narodnim novinama, br. 108/20 objavljen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

Izmjene i dopune između ostaloga odnose na:

- promjene u knjigovodstvenom evidentiranju EU sredstava,
- prijeboj međusobnih potraživanja i obveza između subjekata u sustavu proračuna,
- realizirane i nerealizirane tečajne razlike i razlike zbog promjene valutne klauzule,
- izvanredne rashode,
- evidentiranje promjena u obujmu i vrijednosti imovine i obveza,
- popisu imovine i obveza,
- knjigovodstvenim evidencijama protestiranih jamstava i drugo.

Izmjene i dopune Pravilnika primjenjivat će se u računovodstvenom evidentiranju od 1. siječnja 2021. godine.

U Narodnim novinama br. 135/20 objavljen je Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu

Isto tako u Narodnim novinama br. 135/20 objavljen je i Zakon o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu.

Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu uređuju se prihodi i primici, rashodi i izdaci Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mјere u gospodarstvu, korištenje namjenskih prihoda i primitaka, korištenje vlastitih

prihoda proračunskih korisnika državnog proračuna, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

Vlada Republike Hrvatske je na 14. sjednici održanoj 14. listopada 2020. godine donijela Odluku o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokove donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu

Uredbom o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i finansijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize bit će utvrđene zajedničke odredbe za sedam fondova u okviru podijeljenog upravljanja fondovima Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine. Prijedlog predmetne Uredbe Europske komisije (COM(2018) 375 final) odnosi se na zajednički skup osnovnih pravila za sedam fondova:

- KF: Kohezijski fond
- EFPR: Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
- EFRR: Europski fond za regionalni razvoj
- ESF+: Europski socijalni fond plus
- FAMI: Fond za azil i migracije
- BMVI: Instrument za upravljanje granicama i vize
- FUS: Fond za unutarnju sigurnost
- FPT: Fond za pravednu tranziciju

Odluka je dostupna na internetskoj stranici Vlade Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/sjednice/14-sjednica-vlade-republike-hrvatske>

Odluka o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 12. studenoga 2020. donijela Odluku o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije odobrenih za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu finansijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela.

Iznos bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije, odobrenih za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, iznosi 683.740.523,22 eura.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine određeno je za nacionalno koordinacijsko tijelo, dok su Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo obrane, Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija i Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije tijela odgovorni za provedbu finansijskog doprinosa (prema zaduženjima iz Priloga Odluke).

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) određena je za neovisno revizorsko tijelo za provedbu Odluke.

Odluka je objavljena u „Narodnim novinama“, broj 125/2020.

2.2. Novosti iz IIA

2.2.1. Certificiranje je moguće i od kuće

Mnogo je razloga za stjecanje IIA certifikata. Bilo da se radi o certifikatu certificiranog internog revizora (CIA®) - ili o jednom od preostalih certifikata IIA, dobivanje certifikata potvrda je posvećenosti profesiji interne revizije.

Stjecanje certifikata je kao da imate ključ za ogroman svijet mogućnosti koje profesija interne revizije nudi na dlanu. Može otvoriti vrata za koja niste ni znali da postoje, jer će tri ili četiri slova koja slijede nakon vašeg imena potvrditi vašu stručnost. Certifikat je potvrda vašeg kredibiliteta, otvara mogućnost dodatnog napredovanja, pokazatelj spremnosti za ulaganje u vlastiti razvoj i predanosti profesiji. Istodobno, to je mogućnost da poboljšate svoje vještine i znanje o internoj reviziji.

Da bi podržao kontinuirani profesionalni razvoj kandidata i certificiranje, a kao odgovor na zatvaranja ispitnih centra Pearson VUE uvjetovanih pandemijom

COVID-19, IIA je, u ograničenom vremenskom trajanju i uz zadovoljavanje određenih tehničkih i sigurnosnih zahtjeva, omogućio on-line testiranje kako bi kandidatima omogućio polaganje:

Certified Internal Auditor® (CIA®) certifikata, Risk Management Assurance® (CRMA®) certifikata, polaganje ispita za Praktičara interne revizije te polaganje CIA Challenge ispita nositeljima ACCA certifikata.

2.2.2. Praktičar interne revizije (Internal Audit Practitioner®)

Praktičar interne revizije (Internal Audit Practitioner) prva je stanica na putu prema međunarodnom certifikatu ovlaštenog internog revizora Certified Internal Auditor® (CIA®).

Osvježen i poboljšan, program za polaganje ispita omogućava početnicima u internoj reviziji, uključujući i studente, da pokažu svoju posvećenost profesiji i osnovna znanja o Standardima za profesionalnu praksu interne revizije.

Prednosti Praktičara interne revizije:

- Ako ste student, diplomiranje s imenovanjem praktičara interne revizije održava vašu predanost profesiji s temeljnim znanjem potrebnim da biste se odmah mogli uključiti u svijet rada.
- Ako započinjete putovanje internom revizijom, stjecanje ove oznake omogućuje vam iskazivanje znanja i sposobnosti tijekom napredovanja kroz CIA program.
- Ako se samo trenutačno bavite internom revizijom, stjecanje naziva „praktičar interne revizije“ dokazuje da, uz ostala stručna znanja, posjedujete i temeljna znanja o Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije.
- Ako vodite aktivnost unutarnje revizije, imenovanje pomaže pokazati da su vaši interni revizori dobro upućeni u osnove interne revizije i uspostavlja zajednički temelj vještina i znanja povezanih s najboljom praksom interne revizije.

Ažurirani ispit ocjenjuje temeljno znanje kandidata o trenutnoj praksi interne revizije i razumijevanje pitanja, rizika i kontrola. Oznaka „praktičar interne revizije“ pokazuje da imatelj posjeduje sposobnost za rad u internoj reviziji i temeljno znanje o međunarodnim Standardima za profesionalnu praksu interne revizije.

Kandidati će imati dvije godine da završe program, a pojedinci s aktivnim imenovanjima praktičara interne revizije mogu se prijaviti za CIA certificiranje, kao i biti uvršteni u Registar certifikacija pri IIA.

Sve nove informacije kao i detalje oko svih koraka u procesu certificiranja možete naći na: <https://global.theiia.org/certification/Pages/Certification.aspx>

2.2.3. Okvir kompetencija za internu reviziju

Novo objavljeni Okvir kompetencija za internu reviziju (IIA Internal Audit Competency Framework®) pruža jasan i sažet plan profesionalnog razvoja za interne revizore na svakoj razini njihove karijere. Okvir definira četiri područja znanja usredotočena na razne Standarde, situacijski specifične funkcije i ključne vještine, s tri različita stupnja kompetencija koja napreduju od opće svijesti do primijenjenog znanja i na kraju, stručnog praktičara.

Sveobuhvatna i istodobna strategija definira i pruža znanja i vještine potrebne za snalaženje u uspješnoj karijeri u internoj reviziji usredotočenoj na najbolje prakse i praktične primjene.

Okvir također služi kao učinkovit alat za uključivanje ili višegodišnji plan edukacije koji pomaže voditeljima interne revizije da kontinuirano prepoznaju i popunjavaju praznine u vještinama unutar funkcije interne revizije.

Okvir kompetencija za internu reviziju stvoren je za svakog internog revizora, pruža jasne i sažete planove, alate i tehnike profesionalnog razvoja koji se razvijaju u skladu s trenutnim rizičnim okruženjem.

Stručnjaci iz The IIA znaju da profesionalni razvoj nije linearni put, već divergentni proces s mnogim raskrižjima i prijelazima. Trebate pomoći u izradi vašeg plana razvoja kompetencija? Iskoristite IIA komplet alata za planiranje karijere.

Cijeli model kao i sve što vam može pomoći u unapređenju vaših kompetencija na putu profesionalnog razvoja možete naći na: <https://global.theiia.org/standards-guidance/Pages/Internal-Audit-Competency-Framework.aspx>

2.2.4. Model Tri linije

U srpnju 2020. Globalni Institut internih revizora izdao je ažurirani Model Tri linije obrane za učinkovito upravljanje i upravljanje rizicima u organizacijama nazvan **Model tri linije**.

Model Tri linije temelji se na iskustvima vodećih eksperata na području interne revizije iz cijelog svijeta (više od 2000 pojedinaca i organizacija) prikupljenih putem globalnog istraživanja. U potpunosti je usuglašen s temeljnim načelima i elementima Međunarodnog okvira profesionalnog djelovanja.

Model Tri linije opisuje odnose između pojedinih sudionika (linija) u upravljanju organizacijom:

- upravljačkog tijela
- menadžmenta (**prva i druga linija**)
- interne revizije (**treća linija**).

te pomaže organizacijama da identificiraju strukture i procese neophodne za donošenje odluka i učinkovito i efikasno korporativno upravljanje i upravljanje rizicima.

Sve „linije“ djeluju istodobno. Kako bi se izbjeglo stvaranje zabune, upravljačko tijelo nije numerirano kao „linija“, a kao prva, druga i treća „linija“ opisuju se menadžment i interna revizija, kao što je to bilo i u „starom“ modelu.

Navodi se kao jedna od linija i eksterna revizija (od koje se može pribaviti dodatno uvjerenje), a navedene su i eventualne dodatne uloge treće linije, primjerice, nadzor, inspekcija, istraga, procjena, sanacija, koje prema modelu mogu biti dijelom funkcije interne revizije ili djelovati odvojeno.

Uloga svake linije je detaljno opisana, i to na pregledniji način u odnosu na „stari“ model. Upravljačko tijelo, menadžment i interna revizija imaju svoje posebne odgovornosti, međutim njihove aktivnosti trebaju biti uskladene s ciljevima organizacije. Učinkovito upravljanje zahtijeva odgovarajuću raspodjelu odgovornosti i povezanost aktivnosti, za što je potrebna redovna i učinkovita koordinacija, suradnja te komunikacija. Uvijek treba imati na umu izbjegavanje nepotrebнog duplicitiranja i preklapanja te mogućnost nepokrivanja nekog područja/procesa barem jednom linijom.

U nastavku su ukratko opisani upravljačko tijelo i menadžment te se detaljnije navodi uloga interne revizije i upravljačkog tijela u svojstvu nadzora interne revizije.

Upravljačko tijelo čine pojedinci koji su za uspjeh organizacije odgovorni zainteresiranim stranama (dionicima) kroz integritet, vodstvo i transparentnost.

Menadžment omogućuje provođenje aktivnosti (uključujući upravljanje rizicima) usmjerenih na ostvarenje ciljeva organizacije donošenjem odluka usmjerenih na analizi rizika uz primjenu odgovarajućih resursa.

Internu reviziju čine pojedinci koji djelujući neovisno od menadžmenta te pružaju uvjerenje i uvid u adekvatnosti i efikasnost upravljanja rizicima (uključujući cijeli sustav internih kontrola).

Interna revizija odgovara direktno upravljačkom tijelu, predstavlja "oči i uši" upravljačkog tijela. Ona treba biti neovisna od menadžmenta, međutim neovisnost ne podrazumijeva izoliranost. Neovisnost je osigurana kada interna revizija ne donosi odluke ili poduzima aktivnosti iz okvira odgovornosti menadžmenta (uključujući upravljanje rizicima) te odbijanjem pružanja uvjerenja o aktivnostima za koje ima trenutne ili nedavne odgovornosti.

Nadzor interne revizije, koji obavlja upravljačko tijelo podrazumijeva:

- osiguranje uspostavljanja neovisne interne revizije, uključujući zapošljavanje i otkazivanje rada glavnom internom revizoru
- ulogu funkcionalne /primarne linije izvještavanja glavnog revizora (administrativno glavni revizor može odgovarati odgovarajućem višem nivou menadžmenta)
- odobravanje i osiguranje resursa te revizijskog plana
- primanje i razmatranje izvještaja glavnog revizora
- osiguranje slobodnog pristupa glavnog revizora upravljačkom tijelu (uključujući sastanke bez prisustva menadžmenta)
- upravljačko tijelo od interne revizije traži potvrdu da su upravljačke strukture i procesi odgovarajuće dizajnirani te da djeluju kako je zamišljeno.

Zbog svoje neovisnosti od menadžmenta, uvjerenje koje pruža interna revizija ima najveći stupanj objektivnosti i povjerenja promatrano u odnosu na prvu i dugu liniju.

Model Tri linije je primjenjiv za sve organizacije bez obzira na sektor u kojem se nalaze i njihovu veličinu.

Objavljen je na www.theiia.org/3Lines na engleskom i hrvatskom jeziku.

Prijevod na hrvatski jezik je osigurao Hrvatski institut internih revizora.

3. NAJAVLJUJEMO

Novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Još uvijek se zaprimaju prijave za novi (32.) ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor putem dostave potrebne dokumentacije na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr

Sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici potrebno je dostaviti:

a) dokaz da je stjecanje stručnog ovlaštenja uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je polaznik raspoređen (presliku rješenja o rasporedu na radno mjesto u unutarnjoj reviziji ili ugovora o radu na poslovima unutarnje revizije na neodređeno vrijeme)

b) popunjena i potpisana obrazac „Prijavnica za pohadanje izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor“

c) uvjerenje da se protiv polaznika ne vodi kazneni postupak, u izvorniku koji ne smije biti stariji od šest mjeseci od datuma podnošenja prijavnice za pohadanje izobrazbe.

Obzirom da je novi Pravilnik o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru, uveo mogućnost provedbe teoretskog dijela izobrazbe po potrebi i u drugim odgovarajućim oblicima (e-učenje, webinari, videokonferencije i sl.), odlučeno je da se svim prijavljenim kandidatima omogući što skorije stjecanje certifikata te da se novi ciklus izobrazbe po prvi puta odvija u potpunom on-line obliku.

Trenutno su u tijeku pripreme i prilagodba programa izobrazbe on-line obliku a početak izobrazbe očekuje se u veljači 2021.

Ažuriranje Upute o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Slijedom stupanja na snagu novog Pravilnika o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru, najavljujemo ažuriranje postojeće Upute o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor u skladu sa odredbama Pravilnika.

Nova Uputa o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru

Ovlašteni unutarnji revizori dužni su, nakon stjecanja stručnog ovlaštenja, stalno se usavršavati i održavati stručnost i kvalitetu. Novim Pravilnikom o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora u

javnom sektoru, člankom 29. stavkom 2. određeno je da će ministar financija uputom utvrditi sadržaj i postupak vrednovanja stalnog stručnog usavršavanja 60 dana nakon stupanja na snagu novog Pravilnika.

Stoga najavljujemo izradu nove Upute o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru u veljači 2021.

Stupanjem na snagu Upute prestati će važiti trenutno važeći Naputak o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Katalog izobrazbe za 2021.

Obavještavamo Vas da je trenutno u izradi Katalog izobrazbe za 2021. godinu koji će sadržavati popis radionica vezanih uz stručno usavršavanje iz područja unutarnjih kontrola te popis radionica vezanih uz stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Po izradi, isti će biti objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva financija o čemu ćete biti pravodobno obaviješteni.

Ažuriranje Registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija

Početkom 2021. godine izvršit će se ažuriranje Registra jedinica za unutarnju reviziju za javni sektor i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor, zaključno sa podacima dostavljenim do 31. prosinca 2020. Ažuriranje podataka vrši se putem obrazaca koji se nalaze na slijedećim linkovima:

Registrar jedinica za unutarnju reviziju za javni sektor:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/741617/lang-hr>

Registrar ovlaštenih unutarnjih revizora:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/764744/lang-hr>

Javna objava ažuriranih podataka u Registru jedinica za unutarnju reviziju za javni sektor i Registru ovlaštenih unutarnjih revizora bit će krajem siječnja 2021. na web stranici Ministarstva financija.

4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr.

KLASA: 131-01/20-01/8

URBROJ: 513-05-04-20-2

Zagreb, 31. prosinca 2020.